

ΑΝΟΙΚΤΗ ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΣΕ ΕΝΑ ΝΕΟΠΑΓΑΝΙΣΤΗ

Κωνσταντίνος Χολέβας
Πολιτικός Έπιστήμων

Άγαπητέ αδελφέ μου,

Σέ αποκαλώ έτσι επειδή εμείς οι Χριστιανοί έχουμε μάθει να αγαπούμε κάθε ανθρώπινο πλάσμα, έστω κι αν διαφωνούμε ριζικά με τις απόψεις του ή ακόμη και με τις πράξεις του. Σου γράφω αυτήν την ανοικτή επιστολή, επειδή πιστεύω ότι είσαι κατά βάθος καλοπροαίρετος, έστω και αν κάποιοι επιτήδριοι προπαγανδιστές σέ έχουν διδάξει να μιλάς με πάθος και φανατισμό έναντιον του Χριστού, των Αγίων, της Έκκλησίας. Είμαι βέβαιος ότι συνεχώς αναζητείς, δέν είσαι ψυχικά αναπαυμένος με αυτά που προσβεύεις. Θέλω να σέ βοηθήσω να γνωρίσεις τον αληθινό Θεό και την Αλήθεια Του που μās αποκαλύφθηκε. Να γνωρίσεις τό Εὐαγγέλιο της Αγάπης και της Έλπίδας.

Έχω την έντύπωση, αδελφέ μου, ότι ή προσκόλλησή σου στά άρχαία εἰδωλα και ή άρνητική σου στάση έναντι του Σωτήρος Χριστού ξεκινούν από ένα γνήσιο πατριωτισμό που έχεις μέσα σου και από ένα άγνό ενδιαφέρον για την Ιστορία και τό μέλλον του τόπου μας. Προφανώς κάποιοι σέ έχουν πείσει ότι ή Χριστιανική διδασκαλία έβλαψε την πνευματική παράδοση του Έλληνισμού και ότι ή Έλλάς θά πρέπει να αναζητήσει τις ρίζες της στό Δωδεκάθεο και στους άρχαίους σοφούς. Θά ήθελα, λοιπόν, να σου θυμίσω ότι τά μεγάλα πνεύματα της Αρχαιότητας δέν πίστευαν στό δωδεκάθεο, αλλά αναζητούσαν τον Ένα και Αληθινό Θεό. Πολλοί μεγάλοι σοφοί της Αρχαιότητας χλεύαζαν τις δοξασίες περί θεών και ήμιθέων, γι' αυτό και ό Πλάτων φτάνει στό σημείο να προτείνει να μή διδάσκεται ό Όμηρος στους νέους, επειδή περιγράφει συγκρούσεις μεταξύ άνυπάρκτων θεών. Η Έκκλησία μας αναγνωρίζει ότι πολλοί σπουδαίοι της Αρχαιότητας ήσαν «παιδαγωγοί εις Χριστόν», δηλαδή προετοίμασαν τις ψυχές για τό Σωτήριο μήνυμα του Κυρίου, γι' αυτό και θά βρεις ζωγραφισμένους άρχαίους σοφούς στον πρόναο παλαιών μοναστηριών.

Άλλωστε οι Πατέρες της Έκκλησίας μας πολλαπλώς ώφελήθηκαν από την μελέτη της κλασσικής γραμματείας και τό τονίζουν αυτό στά κείμενά τους. Ο Μέγας Βασίλειος στην όμιλία του «πρός τους νέους όπως αν έξ Έλληνικών ώφελοῖντο λόγων» προτρέπει τους νέους να μελετούν τά άρχαιοελληνικά κείμενα επιλεκτικά σάν την μέλισσα, δηλαδή αποφεύγοντας δοξασίες που είναι επικίνδυνες για την σωτηρία της ψυχής τους. Ο Άγιος Γρηγόριος ό Ναζιανζηνός στον Έπιτάφιο του προς τον Μέγα Βασίλειο όχι μόνον συνιστά την «έξωθεν παιδείαν», δηλαδή την ελληνική κλασσική παιδεία, αλλά και στηλιτεύει κάποιους φανατικούς Χριστιανούς, οι όποιοι φαίνεται ότι τότε την άπέρριπταν. Κατά την διάρκεια δέ της Βυζαντινής περιόδου και της Τουρκοκρατίας χιλιάδες ανώνυμοι Όρθόδοξοι μοναχοί άντέγραψαν και διέσωσαν τά κείμενα των άρχαίων Έλλήνων συγγραφέων, ακόμη και κείμενα με τά όποια θά μπορούσαν να διαφωνούν, όπως π.χ. του Άριστοφάνους με τό πολύ «προχωρημένο» χιούμορ του.

Δέχομαι, λοιπόν, άγαπητέ μου αδελφέ, ότι πιθανότατα τά κίνητρά σου είναι άγνά και πατριωτικά. Γι' αυτό θά σέ παρακαλέσω να διαβάσεις σωστά και χωρίς προκατάληψη την Ιστορία του Έλληνισμού. Εκεί θά διαπιστώσεις ότι χωρίς την Όρθόδοξη Έκκλησία μας δέν θά είχαμε διατηρήσει την έθνική μας ταυτότητα, την γλώσσα και την συνέχειά μας. Θά διαπιστώσεις ότι επί Τουρκοκρατίας όποιος έχανε την Όρθόδοξη Πίστη του έχανε και την ελληνική του συνείδηση. Παράδειγμα οι

Τσάμηδες της Θεσπρωτίας, οί Τουρκοκύπριοι, οί Βαλαάδες στήν Δυτική Μακεδονία. Ήσαν Χριστιανοί Έλληνες , αλλά μόλις έξιςλαμίσθηκαν- βιαίως ή έκουσίως- μετετράπησαν σέ τούρκους, τουρκαλβανούς καί διώκτες τοῦ Έλληνισμοῦ. Άντιθέτως οί Καππαδόκες Μικρασιάτες πού άναγκάσθηκαν κατά τήν διάρκεια τής δουλείας νά τουρκοφωνήσουν , αλλά κατόρθωσαν νά παραμείνουν Όρθόδοξοι, κράτησαν τήν έλληνική τους συνείδηση χάρις στήν Όρθόδοξη Έκκλησία. Οί έλληνόφωνοι Μουσουλμάνοι τούρκεψαν, ένω οί τουρκόφωνοι Χριστιανοί παρέμειναν Ρωμηοί /Έλληνες! Δέν σου λέει κάτι αυτό τό παράδειγμα γιά τήν πνευματική σύνδεση Έκκλησίας καί Γένους; Δέν σέ συγκινεί τό γεγονός ότι ή έλληνική γλώσσα διατηρήθηκε ,παρά τούς διωγμούς καί τίς καταπιέσεις, μέσω τής Θείας Λειτουργίας καί τών βιβλίων τής Έκκλησίας μας. Ή μήπως άμφισβητείς ότι καί στίς ήμέρες μας οί Άπόδημοι Έλληνες όπου γής διασώζουν , όσο μπορούν, τήν γλώσσα καί τήν ιστορική τους συνείδηση χάρις στήν ποιμαντική καί εκπαιδευτική φροντίδα τής Όρθοδόξου Έκκλησίας ;

Άγαπητέ μου άδελφέ. Διαβάζω στά έντυπα πού άπηχοῦν τίς άπόψεις σου ότι θαυμάζεις τό έλληνικό πνεῦμα. Καί χαίρομαι διότι καί έγώ καί κάθε συνειδητός Χριστιανός εκτιμούμε τήν προσφορά τών Αρχαίων Έλλήνων στήν Άνθρωπότητα. Άλλά θέλω ειλικρινά νά προβληματισθείς: Ποιό άκριβώς είναι τό «έλληνικό πνεῦμα»; Βεβαίως τό μέτρο, ή δημοκρατία, ό καλός κάγαθός πολίτης, ή φιλοπατρία είναι πανανθρώπινες άξίες, τίς όποιες όφείλουμε στήν Αρχαία Ελλάδα. Άλλά σέ έπί μέρους θέματα οί άντιλήψεις τών διαφόρων άρχαίων φιλοσόφων διαφέρουν ριζικά μεταξύ τους. Ποιό , λοιπόν, έλληνικό πνεῦμα ακολουθείτε; Τοῦ Πλάτωνος, τοῦ Άριστοτέλους, τοῦ Έπικούρου, τοῦ Πυθαγόρα; Καί τό τονίζω αυτό, διότι στήν Όρθόδοξη Έκκλησία έχουμε μέ τήν χάρη τοῦ Θεοῦ τήν λεγόμενη «συμφωνία τών Πατέρων». Δηλαδή θεόπνευστοι εκκλησιαστικοί συγγραφείς, πού δέν γνωρίζοντουσαν μεταξύ τους ή έζησαν σέ διαφορετικές έποχές, συμφωνοῦν ως πρός τίς θεμελιώδεις άρχές πού διέπουν τήν άτομική, τήν κοινωνική καί τήν πνευματική ζωή τοῦ Χριστιανοῦ. Ήλα, λοιπόν, καί σύ κοντά μας νά γευθείς αυτή τήν σοφία τοῦ Εὐαγγελίου καί τών Πατέρων. Ήλα νά γνωρίσεις τήν πραγματική συνέχεια τοῦ έλληνικοῦ πνεύματος καί τής έλληνικής Ιστορίας. Ήλα στήν Έκκλησία νά μιλήσουμε γιά τόν Χριστό καί γιά τήν έλληνορθόδοξη παράδοσή μας. Μήν άφήνεις τήν ψυχή σου ξερή καί άνυδρη χωρίς άγάπη, χωρίς άνθρωπιά, χωρίς τό Φῶς. Ήλα μαζί μας καί θά συνειδοποιήσεις ότι τό «Άγαπάτε αλληήλους» είναι ή φυσική κληρονομιά γιά ένα λαό πού άνετράφη μέ τό «οὔ τοι συνέχθην , αλλά συμφιλεῖν έφυν» τής Σοφόκλειας Άντιγόνης.

K.X.